

Betoonitootjad lämmatavad iseennast

Sten-Aleks Pihlak

Sten-Aleks.Pihlak@aripaev.ee

13.09.2007 00:00
Loe kommentaare (0)

Kinnisvarabuumi kõrghetkel tehtud liiga positiivsete lootustega investeeringud on algaval langusperioodil muutmas betoonitootjate halli kulla hoopis hauakiviks.

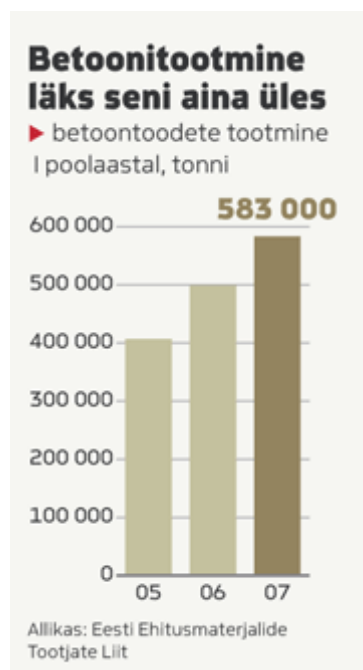

□ Muugale ehitatava uue betoonitehase juht Avo Anton (paremal) usub, et probleemid võivad tabada vanu tehaseid. Foto: Veiko Tõkman

"Kas kõik seda julgevad nüüd välja öelda, kuid üleinvesteering on vaikselt kohale jõudnud," tunnistas Eesti ühe suurema betoonitootja ASi HC Betoon juhataja Indrek Rahu, kelle sõnul on selle aasta maist käima läinud negatiivne trend. "Firmad on päris korralikult investeerinud, kuid samal ajal pole kasvu jätkunud ja ongi tekkinud langus," märkis Rahu.

Järgmisel aastal ähvardab tootjaid kahjum

Rahu sõnul võib nii mõnigi betoonitootja lõpetada järgmise aasta miinuses. "Ma usun, et see aasta lõpeb tootjatele positiivselt, kuid järgmist aastat ette ennustades on ka negatiivse tulemusega ettevõtteid," sõnas ta ja ei saanud seda surmkindlalt ka enda puhul välistada. Uutele tulijatele Rahu kohta ei näinud: "Tunnen kaasa neile kõigile, sest enam sellel ärimudelil edukas olla ei saa."

Rahuga on samal meelel E-Betonelement ASi juhataja Vaido Leosk. "On selge, et investeeringud tootmismahdade suurendamiseks pole praegu mõistlikud ja uutel tulijatel on riskid ikka kordades suuremad kui vanadel olijatel," rääkis Leosk. Ta hindas sellel aastal avatava betoonitootja ASi Muuga Betonelement olukorda eriti keeruliseks.

"Ma arvan, et nende investeering on päris kõrge riskiga, sest elamuehituse sektoris, millesse nemad sihivad, on tulemas langus." Ka enda juhitava firma investeeringute tagasiteenimise kohta ei saanud Leosk anda kindlaid lubadusi. "Eks üleinvesteeringu risk on meilgi, ehkki meie investeeringud lähtusid ka organisatsiooni arengust."

ASi Muuga Betonelement juhataja Avo Antoni sõnul neil investeeringute tagasiteenimise probleemid puuduvad. "Isegi kui peaks tulema üldine ja järsk majanduslangus, siis pikas perspektiivis on investeeringud tehtud õigel ajal ja kõik on paigas," rääkis Anton, kuid oli kidakeelne tulevikku kommenteerima. "Meil on selle jaoks plaan," märkis ta.

Antoni sõnul võivad probleemid tabada hoopis vanu tegijaid. "Oleme investeerinud nii, et lähaks tarvis vähem tööjõudu ja vähem energiat. Seega on probleem pigem mõnel vanal olijal, kes selle jaoks kulutusi pole teinud," sõnas ta.

Sellel aastal müügi kasv pidurdub

Üleinvesteeringut peegeldab ka betoonitootjate müügi kasv prognoosi võrdlemine möödunud aastaga.

On selge, et investeeringud tootmismahdade suurendamiseks pole praegu mõistlikud.

Vaido Leosk, E-Betonelement ASi juhataja

Vaatamata tootmisvõimsuste kasvule prognoositakse selleks aastaks müügi kasv aeglustumist, kasv on võrreldes möödunud aastaga 31% väiksem.

Sellel aastal planeeritakse betoonitootjate müügi kasvuks 120 000 kuupmeetrit, mis on 55 000 kuupmeetri võrra vähem varasemast aastast. Kokku oodatakse betoonisegude, betooni elementide ning betoonitootjate sillutuskivide ja katusekivide 2007. aasta müügi mahuks umbes 1 380 000 kuupmeetrit.

Kiire kasv teeb tootja uljaks

Enno Rebane
Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liidu tegevdirektor

Mina ei oska karta ehitusmahdade suurt vähenemist. Vähenemine on ainult elamupindade sektoris, kuid muude objektide osas mitte. See on aga hea.

Mitmekümneprotsendilised kasvid annavadki vale pildi, kuna kõigil tekib suurem toorme- ja tööjõutarvitus, mis omakorda tekitab mulje, et kõik asjad lähevad müügiks. Nii polegi uute investeeringute tegemine tootmisse täielikult läbimõeldud. Päris uutel tulijatel mina enam plüsse näha ei oska.

Vara veel tulevikku ennustada

Jaanus Otsa
Skanska EMV ASi tegevjuht

Ühe kvartali tulemuste põhjal mingeid tulevikueennustusi anda ei saa. Faktid on, et majanduskasv on aeglustunud ja kortereid müüakse vähem, kuid ehitusturg ju siiski kasvab.

Loomulikult ehitajana mulle meeldiks, kui betoonitootjate hind lähaks alla, kuid teiselt poolt poleks kindlasti tervitatav, kui halvima juhtumisel mõni partner peaks oma hindasid hoopis tohutult alla lööma. Selle arvel võib juba hakata kannatama kvaliteet.

SUURIMAD INVESTEERINGUD BETOONITOOTMISSE

OÜ Betoonitooted

- 2006. a tootmise käivitamine Jüris - 1,5 miljonit krooni
AS Muuga Betonelement
- Täiesti uue tehase avamine enne selle aasta lõppu Muuga sadama territooriumil - 250 miljonit krooni
AS Tartu Maja Betoonitooted
- 2007. a Tartus Vahi tööstuspargis uus kaubabetoonisõlm - 40 miljonit krooni
- 2008-2009. a Põltsamaa vallas valmiv laepaneelide tehas - 150 miljonit krooni
- Investeering Lätis tootmise laiendamiseks - 100 miljonit krooni
AS Betoneks
- Peterburi tehase rekonstrueerimine - 100 mln kr
- 2006. a Tallinnas uue tootmisliini avamine - 20 miljonit krooni
AS ALTT
- 2007. a aprillis käivitatud tänavakivitehas Sillamäel - 30 miljonit krooni
AS E-Betonelement
- 2007. a tehase laiendus - 55 miljonit krooni

AS Rudus Eesti

- 2006. a algul tänavakive tootva ASi Kehra Kivitehas omandamine
- 2007. a käivitunud uus kaubabetonitehas Lagedil - 40 miljonit krooni

AS HC Betoon

- Investeering tehnilisse võimekusse sellel aastal - 30 miljonit krooni

MIS ON MIS

Betooniturg jaguneb toodangu järgi kolmeks:

- kaubabeton
- betoonelemendid (paneelid, karkassidetailid, seinad, trepid jm)
- betoontooted (väikeplokid, tänavakivid jm)

Allikas: ettevõtted, äriregister, Äripäev

Ehituse kasvutempo aeglustumine pidurdub

► ehitismahuindeksi muutus kvartalis võrreldes eelmise aastaga, %

Allikas: statistikaamet